

SSP+ samarbejdet – en kortlægning

Udarbejdet af fagforum for kriminalitets- og recidivforebyggende arbejde for unge 16-25-årige.

Kartrine Reumert
Christina Rubens
Pernille Skovsted

Maj, 2025

SSP-Samrådet, 2025

SSP-Samrådets udtalelser bygger på udveksling af best practice, faglig viden og erfaring inden for det trivselsfremmende, kriminalpræventive og forebyggelsestekniske område. SSP-Samrådets udtalelser er ikke et udtryk for samtlige kommuners holdning til og viden om et givent emne. For udtalelse om den enkelte kommunes holdning til og viden om et givent emne skal kommunen kontaktes direkte.

Indhold

1. Indledning	2
2. Samlet status.....	3
3. Hvem deltager i SSP+ samarbejdet?.....	4
4. Andre etablerede samarbejder	5
5. Overlap i samarbejder	5
6. Ansvar for SSP+ samarbejdet	6
7. Koordinerende funktion.....	6
8. Ansvar for den koordinerende funktion.....	7
9. Problematikker og emner, der behandles i SSP+ samarbejdet	8
10. Aldersgrupper	8
11. Værktøjer til behandling af individuelle sager i SSP+ samarbejdet.....	9
12. Manglende viden	9
13. Konklusion	10
14. anbefalinger.....	10

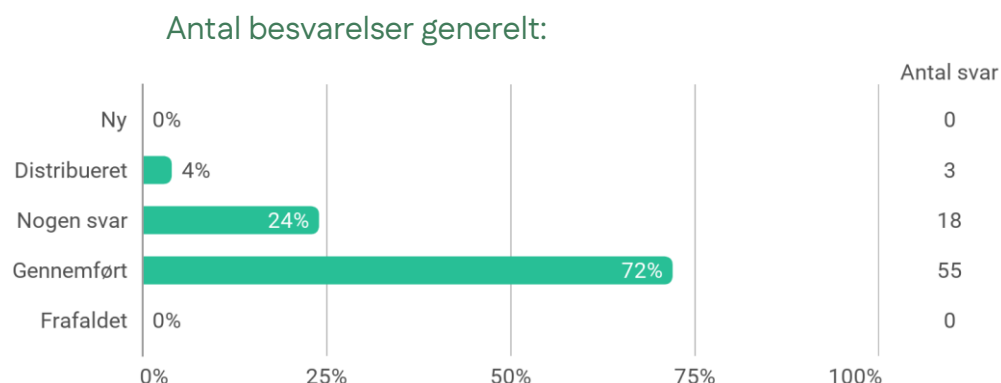
1. Indledning

I fagfora for SSP+ har der været efterspurgt en kortlægning af SSP+ samarbejdet i landets 98 kommuner, for at afdække mulige udviklingsområder og behov for vidensdeling af bestemte tematikker. Formålet med kortlægningen er at skabe et overblik over SSP+ samarbejdet i kommunerne i Danmark. Kortlægningen fokuserer på SSP+ samarbejdet, da det er meget forskelligt fra kommune til kommune, hvordan denne opgave løses, hvilket ønskes belyst. I kortlægningen spørges der ind til de samarbejdsfora, hvor der i øvrigt arbejdes kriminalitetsforebyggende på 18+ området. Efterbehandlingen af spørgeskemaet danner grundlag for en mindre afrapportering og sætter fokus på de potentielle udviklingsområder, fagudvalget kan bidrage til at understøtte.

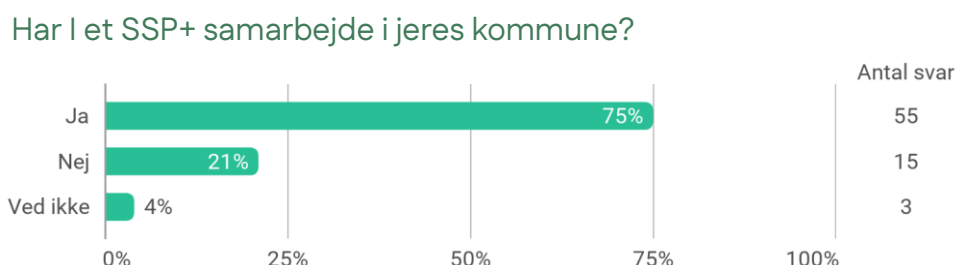
I følgende kortlægning af SSP+ samarbejdet i landets kommuner, præsenteres de svar som er kommet ind fra landets kommuner. For at sikre at så mange kommuner som muligt deltager i kortlægningen, har fagudvalget valgt at spørgeskemaet besvares anonymt. Det er fagudvalgets erfaring, at der kommer færre besvarelser på spørgsmål om kommunernes konkrete praksis, hvis der ikke gives mulighed for at være anonym. Udfordringerne ved denne tilgang er, at det ikke fremgår om der er mere end en medarbejder, der har svaret på spørgeskemaet ikke samme kommune, ligesom det ikke er muligt at rette henvendelse til de deltagende kommuner for at få uddybet besvarelserne. Dermed bliver der ikke mulighed for at understøtte de kommuner, som gerne vil i gang med SSP+ samarbejdet, og måske mangler lidt mere viden om 18+ området. Når det er sagt, er der fagudvalgets vurdering, at kortlægningen af SSP+ samarbejdet kan bruges som inspiration til eventuelle tiltag i SSP+ samarbejdet i kommunerne, hvilket kortlægningen tyder på, at der er behov for.

2. Samlet status

Idet følgende præsenteres antal respondenter samt hvor mange der har gennemført besvarelsen. Kortlægningen er sendt ud til landets 98 kommuner. I alt har 73 respondenter svaret nogle af spørgsmålene, Hvoraf 55 har gennemført hele besvarelsen. svarprocenten er dermed på 53,9% ud af 98 kommuner – herunder har 18 delvist gennemført besvarelsen.

Ud af de 55 gennemførte besvarelser har 43 svaret JA til at have et SSP+ samarbejde, hvilket svarer til 78,2 % af de gennemførte besvarelser.

Af de 18, der delvist har gennemført besvarelsen, svarer 12 JA til at have et SSP+ samarbejde, hvilket svarer til 66% af besvarelserne.

Lægges de besvarelser, der er gennemført sammen med de besvarelser, der delvist er gennemført, så har i alt 73 respondenter svaret positivt på det første spørgsmål om hvorvidt, den pågældende kommune har et SSP+ samarbejde. Det svarer 74,5% i alle besvarelserne sammenlagt.

3. Hvem deltager i SSP+ samarbejdet?

I denne tabel har respondenterne haft mulighed for at give flere svar.

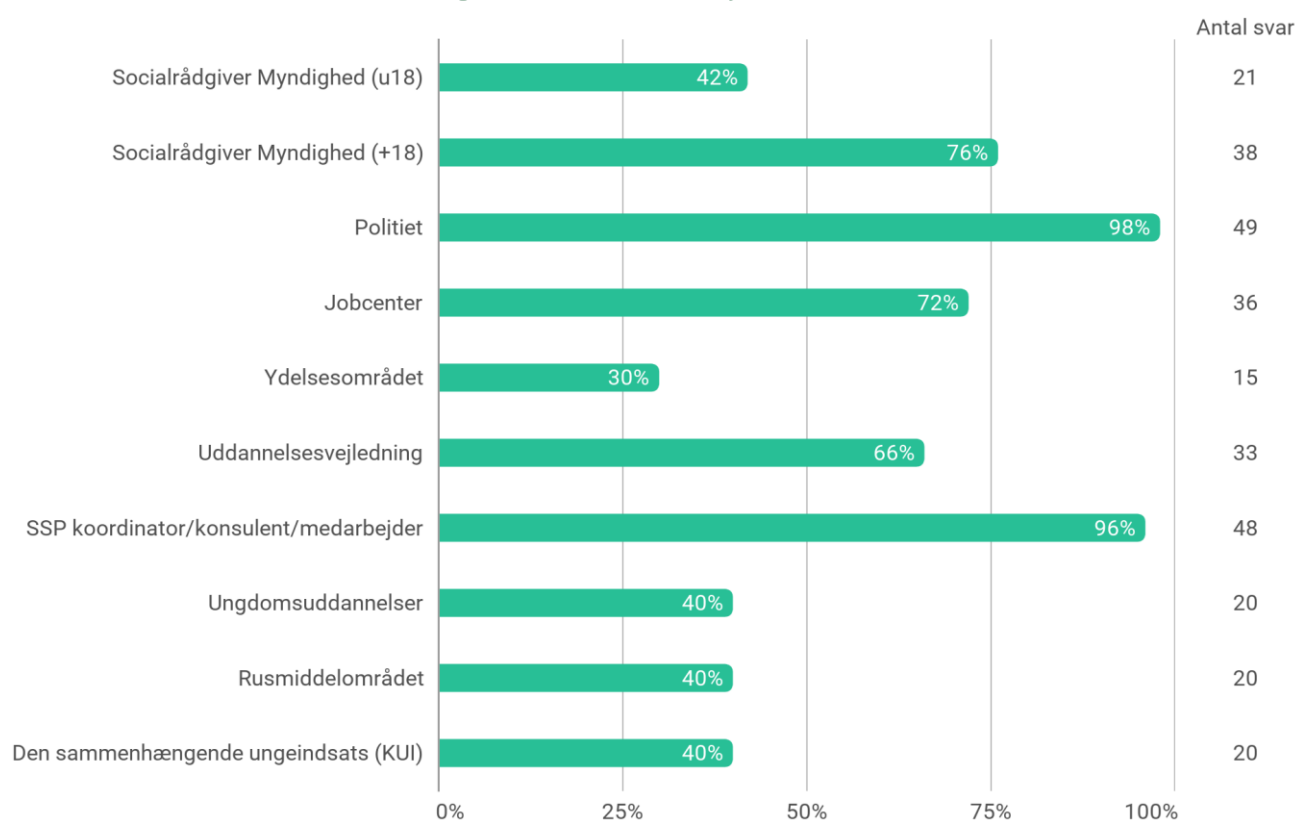
I alt har 50 respondenter besvaret, at repræsentanter fra hhv. myndighedsområdet (både over og under 18 år), SSP konsulenten/koordinatoren, politiet og jobcentret deltager i SSP+ samarbejdet.

Børne-familieområdet/myndighed, ydelsesområdet, ungdomsuddannelser, rusmiddelområdet samt KUI fordeler sig nogenlunde ens i forhold til deltagelse i SSP+ samarbejdet.

De mest gennemgående samarbejdspartnere er politiet og SSP konsulenten/koordinatoren. Dernæst myndighed på 18+ området.

Da der ikke er spurgt til andre områder/forvaltninger, kan der være kommuner, hvor opgaven løftes andet steds.

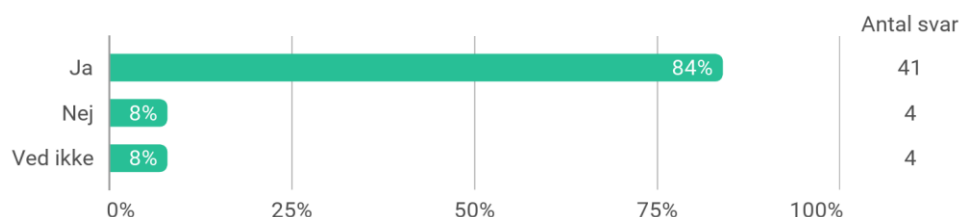
Hvem deltager i SSP+ samarbejdet i din kommune?

4. Andre etablerede samarbejder

I forlængelse af SSP+ samarbejdet spørges der yderligere ind til, om der er andre etablerede samarbejder omkring det kriminalitetsforebyggende arbejde.

Er der etableret et KSP (Kriminalforsorgen, Socialforvaltning, Politi) eller PSP (Psykiatri, Socialforvaltning, Politi) samarbejde i kommunen?

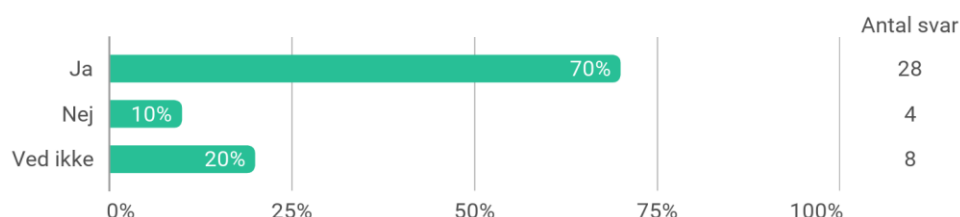

49 respondenter har besvaret dette spørgsmål. Det er tænkeligt at der er flere kommuner, der har etableret KSP og/eller et PSP-samarbejde uden også at have et SSP+ samarbejde. 41 af respondenterne besvarer, at der er etableret et samarbejde i PSP og KSP.

5. Overlap i samarbejder

Kortlægningen ser på, om der er sammenfald mellem de medarbejdere, der deltager i henholdsvis SSP+, KSP og PSP.

Er der overlap mellem målgrupper, medarbejdere eller tematikker i KSP, PSP og SSP+ samarbejdet i kommunen?

Ovenstående tabel viser, hvor mange der har besvaret, at der er et overlap mellem målgrupper, medarbejdere eller tematikker i KSP, PSP og SSP+ samarbejdet. 40 har besvaret spørgsmålet, heraf har 28 svaret JA til overlap, 4 har svaret NEJ og 8 har svaret VED IKKE. Det svarer til 72% af det samlede antal besvarelser i undersøgelsen.

Hvad angår overlap, fremhæver respondenterne bl.a., at politi og myndighed deltager i alle fora. Målgruppen går også igen i både KSP, PSP og SSP+.

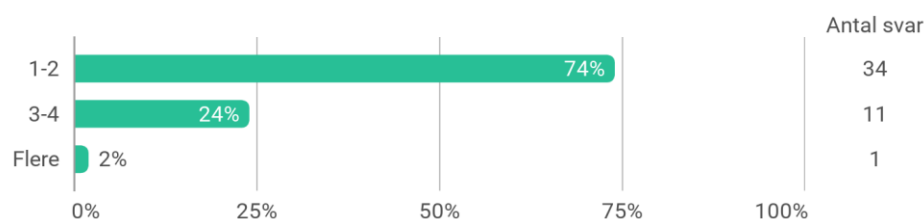
Respondenterne har uddybet deres svar og her fremgår det tydeligt, at der er et overlap i medarbejdere i de tre samarbejder. Politiet nævnes som gennemgående i samtlige fora. Yderligere nævnes rusmiddelkonsulenter, psykiatri og myndighed.

Flere respondenter nævner, at der også er et overlap i målgruppen, forstået på den måde, at de borgere, der drøftes, går igen i både SSP+, PSP og/eller KSP. Andre nævner, at SSP+ sender sagerne videre til KSP/PSP.

6. Ansvar for SSP+ samarbejdet

Respondenterne er blevet spurgt til, hvem og hvor mange der har ansvar for SSP+ samarbejdet i de enkelte kommuner.

Hvor mange medarbejdere i det centrale SSP-samarbejde, har ansvar for SSP+ samarbejdet?

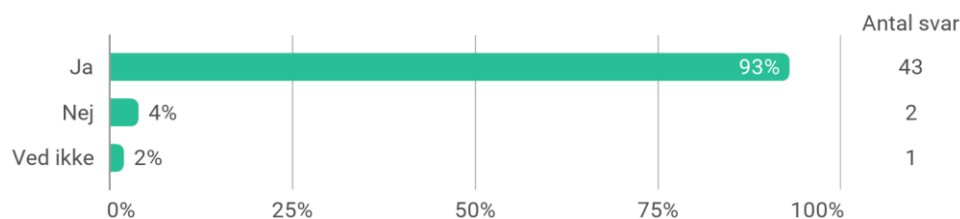

Tabellen viser ikke, om medarbejderne er fuldtids eller deltidsansatte. Tabellen viser at der minimum er ansat 1 og op til 4 medarbejdere til at varetage SSP+-samarbejdet.

7. Koordinerende funktion

Den koordinerende funktion i SSP+ samarbejdet kan ligge i et andet fagområde, end der hvor den enkelte SSP-medarbejder er forankret. Det kan være i myndighed, politi eller andre.

Er der udpeget en koordinerende funktion i SSP+ samarbejdet?

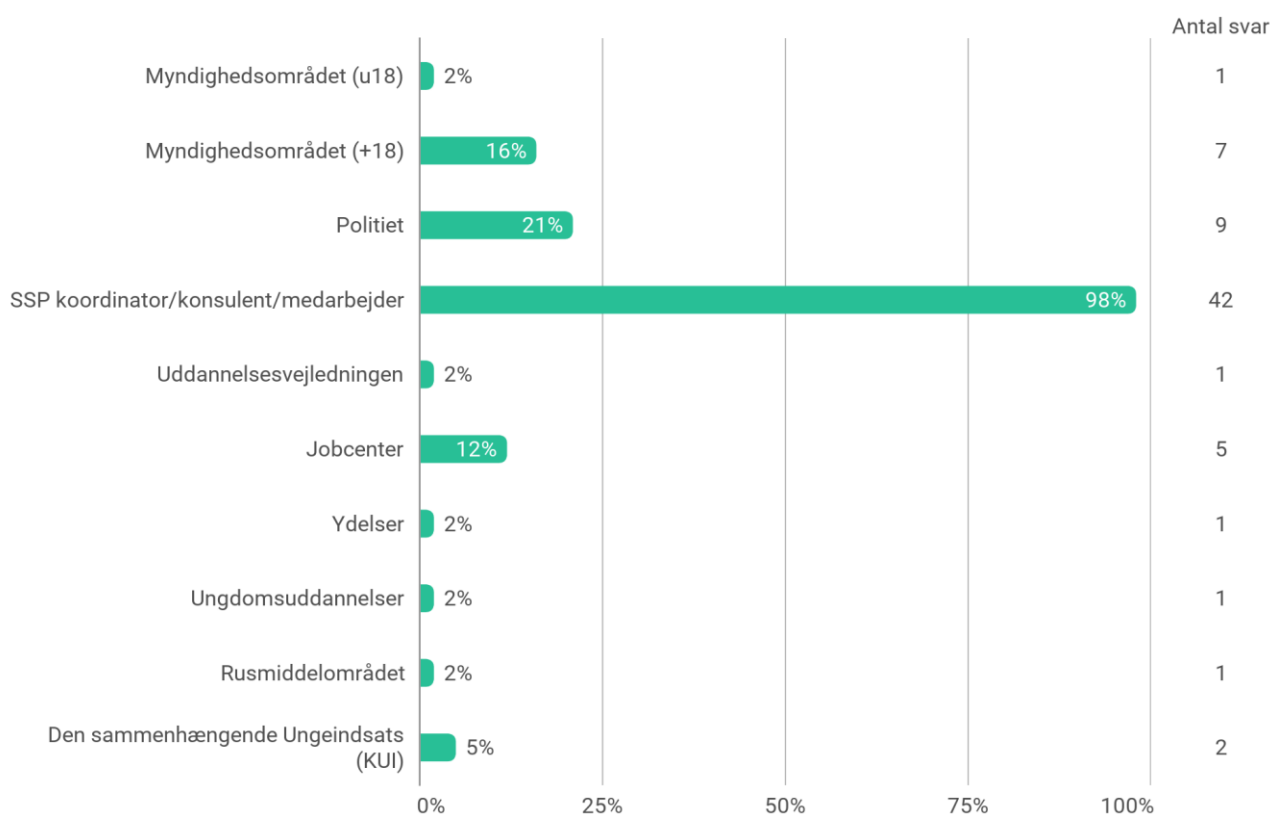

Tabellen peger mod, at de kommuner, hvor der er etableret et SSP+ samarbejde, er der udpeget en koordinerende funktion.

8. Ansvar for den koordinerende funktion

Ovenstående tabel viser, at de kommuner, der har etableret SSP+ samarbejde også har en koordinerende funktion i samarbejdet.

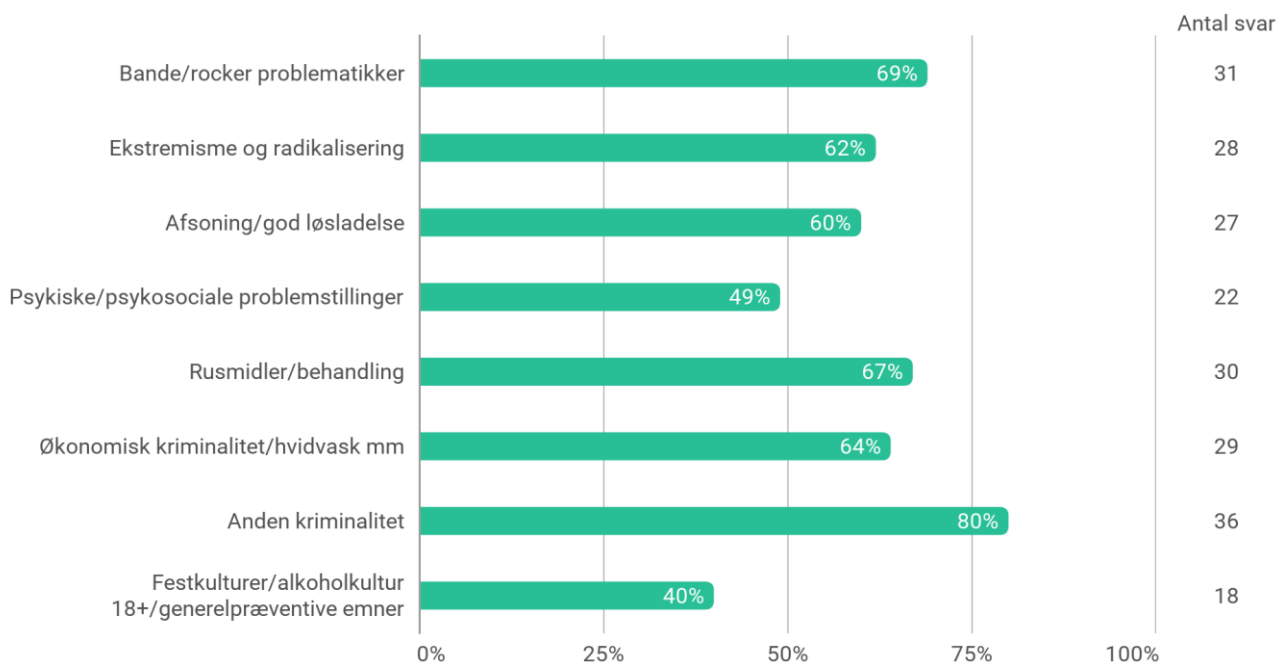
Hvem har ansvar for den koordinerende funktion i SSP+ samarbejdet?

Besvarelsene viser, at det primært er en SSP-medarbejder, der står for den koordinerende funktion. Der peges også på, at myndighedsområde, politi og jobcenter visse steder varetager den koordinerende funktion.

9. Problematikker og emner, der behandles i SSP+ samarbejdet

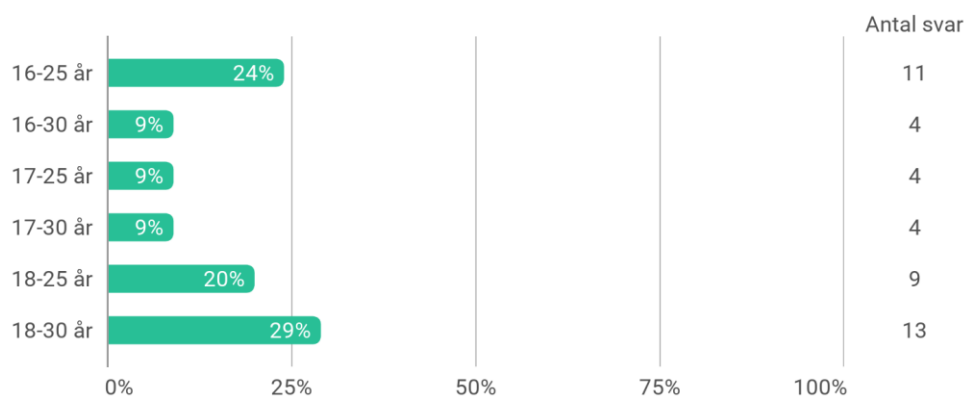
Hvilke problematikker/emner behandles i SSP+ samarbejdet?

Besvarelsene tyder på, at det er meget bredt, hvad der arbejdes med og at problematikker/emnerne der behandles spænder fra generelpræventive indsatser til bande/rocker problematikker.

10. Aldersgrupper

Hvilken aldersgruppe dækker SSP+ samarbejdet?

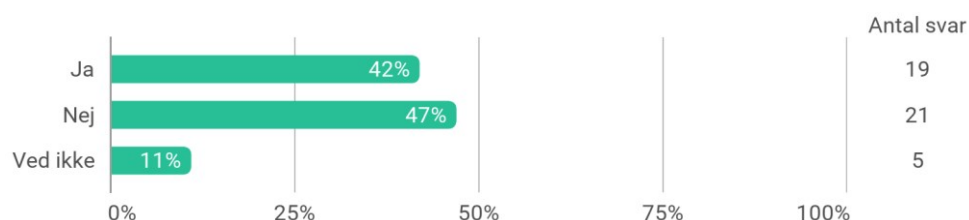

Besvarelsene viser, at det primære aldersspænd, respondenterne arbejder med i SSP+ er 16-25 år og 18-30 år. Tabellen viser, at de fleste respondenter arbejder med unge i SSP+, når de er fyldt 18 år, mens andre allerede påbegynder SSP+ arbejdet, når den unge er 16 år.

11. Værktøjer til behandling af individuelle sager i SSP+ samarbejdet

Værktøjer skal forstås som eksempelvis skabeloner, skemaer, referater eller andet, der anvendes i SSP+ samarbejdet.

Er der udarbejdet skabeloner til SSP+ samarbejdet til behandling af individuelle sager og/eller generelpræventive indsatser?

Tabellen viser, at omkring halvdelen ikke bruger/har udarbejdet skabeloner til behandling af sager eller generelt præventive indsatser. Lidt under halvdelen angiver dog, at de har skabeloner til brug i SSP+ samarbejdet.

12. Manglende viden

Respondenterne er til slut blevet spurgt til, hvad de oplever, at de mangler viden om i forhold til SSP+ samarbejdet. Besvarelsene fordeler sig bredt inden for feltet, men samarbejdsformer, herunder organisering, retningslinjer, struktur samt handlemuligheder, udmøntning og lovgivning går igen hos flere.

Derudover efterlyses viden om samarbejde med ungdomsinstitutioner og psykiatri. Der efterlyses ligeledes viden om bandekriminalitet.

Respondenterne nævner desuden nationale erfaringer og deling mellem kommuner samt viden og forskning om, hvad der virker i SSP+ arbejdet. God Løsladelse bringes også op. Nogle angiver, at de føler sig godt klædt på og ikke mangler viden, mens en enkelt bare på spørgsmålet om, hvad der mangler viden om, svarer: meget.

13. Konklusion

Flertallet af de responderende kommuner har et SSP+ samarbejde, og det er typisk SSP-konsulent/koordinator, der koordinerer samarbejdet.

Der er en del overlap i primært medarbejdere i SSP+, KSP og PSP, men også i målgruppe og tematikker.

Flertallet angiver, at der er udpeget en koordinerende funktion i SSP+ samarbejdet og at denne oftest ligger hos en SSP-konsulent/koordinator. Ud fra supplerende besvarelser kan det konkluderes at der arbejdes meget bredt i forhold til emner og problematikker. Ca. halvdelen angiver, at de ikke har skabeloner osv. til behandling af sager og/eller generalpræventive indsatser.

På baggrund af dette konkluderes det, at det *ikke* er alle kommuner, der arbejder med SSP+, men at det er inden for SSP-samarbejdet, at koordineringen af indsatser for de over 18-årige også ligger. Det konkluderes, at der generelt er behov for mere viden inden for en lang række områder, men at specielt det organisatoriske, strukturer, indsatser, lovgivning og handlemuligheder er områder, hvor mere viden er efterspurgt.

Da kortlægningen, på opfordring af kollegaer i SSP-samarbejdet, er anonym, kan der være flere medarbejdere fra samme kommune, der har besvaret spørgeskemaet, hvorfor antallet af kommuner, der indgår i kortlægningen, kan være lavere end det, der fremgår.

14. anbefalinger

Det er ikke nødvendigvis mere komplekst at arbejde med unge over 18 år, men det er mere komplekst at arbejde med den direkte resocialiserende indsats for unge, der har en kriminalitetshistorik. Arbejdet er komplekst, fordi det kræver balance mellem mange modsatrettede hensyn: straf og støtte, kontrol og tillid, individuel tilgang og systemiske løsninger. Boligmangel, gæld, manglende erhvervserfaring og straffeattest skaber barrierer for nemme løsninger. Det kræver optimal sammenhænge i indsatsen mellem politi, kriminalforsorgen, kommune/jobcenter og sociale tilbud.

Med afsæt i kortlægningens afdækning er der samlet en række anbefalinger nedenfor. Anbefalingerne er kategoriseret, så der er anbefalinger til SSP+ arbejdet og organiseringen af dette, til det borgerrettede samarbejde og slutteligt anbefalinger vedrørende hhv. bandekriminalitet, God løsladelse og ungdomsuddannelsesområdet.

SSP + samarbejdet og organisering

Det er store kommunale og regionale forskelle på både behov for og ressourcer til et lokalt SSP+ samarbejde. Den nationale ramme-model kan derfor været et godt afsæt for SSP + samarbejdet i den enkelte kommune¹.

På linje med SSP-samarbejdet U18 år, er den gode opgaveløsning afhængig af en grundig forventningsafstemning med fokus på roller og handlemuligheder jf. lovgivningen.² Derfor anbefales det at udarbejde et kommissorium eller en samarbejdsaftale, hvor de deltagende aktørers roller og opgaver er beskrevet.

Kommuner, der ikke har behov for/mulighed/ressourcer til at nedsætte en decideret 18+ gruppe, kan med fordel udpege en nøgleperson, der har den nødvendige kriminalpræventive faglighed til at byde ind med handlemuligheder og konkrete forslag til løsning af opgaven. En nøgleperson, der altså kan give sparring og inputs og koordinere den helhedsorienterede indsats og kan være bindeleddet mellem de forskellige aktører.

Det borgerrettede samarbejde

For at sikre det bedst mulige match mellem den enkeltes behov og den indsats, der iværksættes, anbefales der – ud over et kommissorium og en tværfaglig gruppe – også en systematisk screening af risikofaktorer og kriminogne behov. Screeningsredskaber som YLS/CMI, LS/RNR og LSI er vidensbaserede redskaber som afdækker både kriminalitetsrisiko og støttebehov. ligeledes vurderingsværktøjet fra Styrelsen for international rekruttering og integration kan være et relevant værktøj til afdækning af borgeren risiko- og beskyttende faktorer.

Derudover anbefales det at bruge en løsningsfokuseret tilgang i samarbejdet med borgeren og der bør altid arbejdes med samtykke fra borgeren i forhold til udveksling af oplysninger.

For at understøtte en positiv udvikling for den enkelte borger, anbefales desuden systematisk og løbende borgerinddragelse ved brug af eks. Feedback Informed

¹ <https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2020/12/Ny-og-faelles-ramme-for-SSP-samarbejdet.pdf>

² Lov om Aktiv Beskæftigelse, Serviceloven, Barnets lov, Lov om den kommunale Ungeindsats, Retsplejeloven mv.

Treatment (FIT) eller andre værktøjer, der inddrager borgerens perspektiver på systematisk vis.

Bandekriminalitet

Forebyggelse og udtræden af bandekriminalitet kræver en helhedsorienteret og tværfaglig indsats, da problemet både har sociale, psykologiske, kriminologiske og samfundsmæssige dimensioner. Derfor anbefales det, at der jf. første afsnit nedsættes en tværfaglig samarbejdsgruppe.

- Identificér unge i risikozonen tidligt gennem SSP-samarbejdet (Skole, Socialforvaltning, Politi). Fokus på skolefravær, vold, rusmidler, familievold og antisocial adfærd.
- Uddannelse og beskæftigelse. Meningsfulde alternativer til bandemiljøet skal tilbydes: praktik, job, uddannelse, fritidsaktiviteter.
- Exit fra bandemiljøer, kræver motivation og individuel plan, borgeren skal have en reel motivation for at forlade miljøet, og det kræver ofte tid og tillid. Der bør laves en exitplan i samarbejde med politiet jf. Rammemodellen³.
- Et succesfuldt exit kræver koordinering mellem: Politi, Kommune, Kriminalforsorg, Civilsamfund (f.eks. gennem mentorer eller støttegrupper) og her er den tværfaglige gruppe og den koordinerende funktion afgørende.

God Løsladelse

Der er solid statistisk dokumentation for, at mange der har afsonet, særligt i lukkede fængsler, recidiverer efter endt straf⁴. Det anbefales derfor at arbejde med bredt social- og sundhedsfagligt sigte i tillæg til fokus på beskæftigelse og uddannelse – f.eks. støtte til

³

<https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2011/Rammemodel.pdf>

⁴ <https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/relateret?pid=1517> og https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2020/02/virkninger_af_straf_over_for_gerningsmaend_befolkning_of_ofre_-_et_litteraturstudie.pdf

opbygning af prosocialt netværk, misbrugsbehandling, gældsrådgivning mv. I forlængelse heraf, anbefales det, at SSP+ samarbejdet har fokus på det brede tværfaglige samarbejde – f.eks. med inddragelse af NGOer og/eller andre relevante civilsamfundsaktører. Det kræver et tæt samarbejde mellem SSP+ koordinatorfunktionen, socialrådgiveren og beskæftigelsesområdet.

Ungdomsuddannelserne

Målgruppen for SSP+ samarbejdet har ofte vanskeligt ved at navigere i de offentlige systemer, selvom de er fyldt 18 år – også på uddannelsesområdet. Derfor anbefales det at kommunerne indgår partnerskaber og forpligtende samarbejdsaftaler med lokale ungdomsuddannelsesinstitutioner for at sikre, at SSP + samarbejdets målgruppe fastholdes i en ungdomsuddannelse. Det anbefales desuden at Den Kommunale Ungeindsats (KUI) tænkes ind i SSP+ samarbejdet i den enkelte kommune og at SSP+ samarbejdets aktører og/eller nøglepersoner holder sig ajour med de justeringer der løbende foretages indenfor de relevante lovgivningsområder.

Skabeloner

Det anbefales, at der anvendes skabeloner til det borgerrettede tværfaglige arbejde for at sikre at alle aktører kender deres opgave samt, at der foregår en grundig screening af borgeren inden der træffes afgørelse om indsatser. Center For dokumentation og forebyggelse af ekstremisme har udviklet skabeloner som kan anvendes i det generelle borgerrettede SSP+ samarbejde.⁵

Lovgivning

Retsplejelovens §114 og §115, Barnets lov, Lov om aktiv beskæftigelse Straffeloven Den kommunale ungeindsats (KUI) samt Bandepakkerne 1-5

⁵ <https://stopekstremisme.dk/tilbud-og-vaerktojer/anbefalinger-og-skabeloner-til-kommunalt-beredskab-til-forebyggelse-af-ekstremisme> og <https://www.kk.dk/sites/default/files/agenda/1b755ec0-68fd-496d-8aca-1c1acf2bfcc1/2e55d777-231c-4c65-8633-d9a8905102f6-bilag-2.pdf> og <https://politi.dk/-/media/mediefiler/kbhv/dokumenter/analyser-og-udgivelser/idekatalog-til-forebyggelse-af-rekruttering-til-rocker-og-bandemiljer-2024.pdf>

Henvisninger og inspiration

- Rammemodellen for EXIT:
<https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2011/Rammemodel.pdf>
- Litteraturstudie recidiv:
https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2020/02/virkninger_af_straf_over_for_gerningsmaend_befolkning_of_ofre_-_et_litteraturstudie.pdf
- Danmarks statistik: <https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/relateret?pid=1517>
<https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/relateret?pid=1517>
- Retsplejeloven: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/1160>
- Barnets Lov: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2025/282>
- Kommunal ungeindsats (KUI):
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/745>
- Rammemodellen for SSP-samarbejdet: <https://politi.dk/-/media/mediefiler/kbhv/dokumenter/analyser-og-udgivelser/idekatalog-til-forebyggelse-af-rekruttering-til-rocker-og-bandemiljer-2024.pdf>
- Center for dokumentation og forebyggelse af ekstremisme (skabeloner):
<https://stopekstremisme.dk/tilbud-og-vaerktojer/anbefalinger-og-skabeloner-til-kommunalt-beredskab-til-forebyggelse-af-ekstremisme>
- Inspiration til enkeltsagsbehandling:
<https://www.kk.dk/sites/default/files/agenda/1b755ec0-68fd-496d-8aca-1c1acf2bfcc1/2e55d777-231c-4c65-8633-d9a8905102f6-bilag-2.pdf>
- Inspiration til bandeforebyggelse (Vestegnen): <https://politi.dk/-/media/mediefiler/kbhv/dokumenter/analyser-og-udgivelser/idekatalog-til-forebyggelse-af-rekruttering-til-rocker-og-bandemiljer-2024.pdf>